

Document (projectcode – volgnummer.soort) **X1510-01-001**
Datum laatste wijziging **donderdag 1 maart 2007**
Schrijver **VanderMeulen RO**
Getypt
Correcties

Plantitel (gemeentenaam, projectcode/datum, naam van het plan)

GEMEENTE DELFZIJL **X1510- / 28-02-2007**
01-001
RUIMTELIJKE ONDERBOUWING WINDPARK DELFZIJL NOORD

Opmerking

Planstadium

27-07-2006 1^e concept
04-08-2006 Opmerkingen opdrachtgever verwerkt
16-02-2007 Aangepast aan opmerkingen provincie Groningen
19-02-2007 Laatste revisie nav opm. opdrachtgevers

Datum:	Versie / status:	Paraaf:
	ontwerp	

Ruimtelijke onderbouwing Windpark Delfzijl Noord

**Ruimtelijke onderbouwing
Windpark Delfzijl Noord**

X1510-0-001 / 28-02-2007

INHOUDSOPGAVE

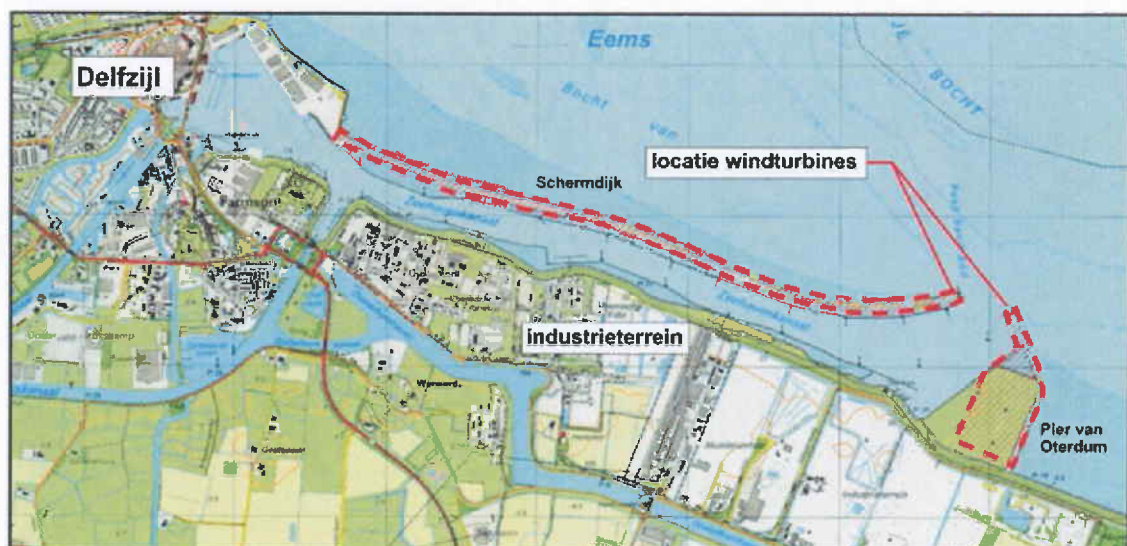
blz

1. INLEIDING	1
2. BESCHRIJVING VAN HET PROJECT WINDPARK DELFZIJL NOORD	2
2. 1. De situering van het project	2
2. 2. Het project	2
2. 3. Het belang van het project	5
2. 4. Toetsing aan de vigerende bestemmingsplannen	5
3. TOETS AAN BELEIDS- EN RUIMTELIJKE ASPECTEN	7
3. 1. Rijksbeleid	7
3. 2. Provinciaal beleid	8
3. 3. Gemeentelijk beleid	9
3. 4. Gebieds- en soortenbescherming	9
3. 5. Lichthinder	12
3. 6. Geluid	12
3. 7. Externe veiligheid	13
3. 8. Radar	14
3. 9. Ondergrondse leidingen	14
3. 10. Straalpaden	14
3. 11. Watertoets	15
3. 12. Landschap	15
3. 13. Landbouw	16
3. 14. Grensoverschrijdende effecten	16
4. INSPRAAK EN OVERLEG	18
5. UITVOERBAARHEID	19
5. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid	19
5. 2. Economische uitvoerbaarheid	19
6. CONCLUSIE	20

1. INLEIDING

Aanleiding

Ten behoeve van een het oprichten van een windpark ten noorden van het industriegebied "Oosterhorn" te Delfzijl is een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen Millenergy en De Wolff Nederland Windenergie (WNW). Gezamenlijk zijn zij voornemens om op de Schermdijk en de Pier van Oterdum in het havengebied van Delfzijl een grootschalig windpark te creëren, "Windpark Delfzijl Noord", met een nominaal vermogen groter of gelijk aan 2,0 MW per individuele windturbine. Voor het windpark wordt gerekend op een minimale elektriciteitsproductie van 85 miljoen kWh per jaar. Omdat het project niet past binnen de vigerende gemeentelijke planologische regelingen voor het projectgebied zal hiervan vrijstelling moeten worden verleend. Hiervoor zal gebruik worden gemaakt van de vrijstellingsprocedure ex artikel 19 lid 2 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Een dergelijke vrijstelling dient ruimtelijk te worden onderbouwd. Deze ruimtelijke onderbouwing wordt niet alleen gebruikt voor de vrijstellingsprocedure ex artikel 19 lid 2 WRO, maar tevens als motivering voor het verlenen van ontheffing krachtens de Bouwverordening (zie ook 2.4). Van belang hierbij is het feit dat voor het project reeds een MER aanwezig is¹. Hieraan is het nodige feitenmateriaal ontleend op het punt van de diverse ruimtelijk relevante milieu-aspecten.

Figuur 1. De ligging van het projectgebied

¹ Windpark Delfzijl Noord, Milieu-effectrapport, DHV, februari 2007

2. BESCHRIJVING VAN HET PROJECT WINDPARK DELFZIJL NOORD

2. 1. De situering van het project

De Schermdijk en de Pier van Oterdum zijn gelegen in het havengebied Delfzijl in het noordoosten van de provincie Groningen, zie ook figuur 1. De circa vier kilometer lange Schermdijk is oost-west gericht en heeft geen zeewerende functie. De Schermdijk beschermt het Zeehavenkanaal af van het Eems-Dollardestuarium. Dit estuarium is onderdeel van de Waddenzee. Ten zuiden van het Zeehavenkanaal is het industrieterrein "Oosterhorn" gelegen. Hier zijn vele vormen van met name chemische industrie gevestigd (onder meer basismetaal, chloor- en basischemie).

De Pier van Oterdum is noord-zuid gericht en staat haaks op de dijk van Delfzijl naar Termunterzijl. Het westelijk deel van de Pier van Oterdum fungeert periodiek als baggerdepot.

Figuur 2 De huidige situatie (Schermdijk)

2. 2. Het project

Het gaat om de realisatie van een grootschalig windpark ter grootte van 20 windturbines met een nominaal vermogen in de klasse van 3,5 MW per windturbine aan de voet van de Schermdijk (noordzijde) en op de Pier van Oterdum in het havengebied van Delfzijl.

Op deze locatie (zie ook figuur 3) zullen 20 windturbines worden opgericht, ter hoogte van maximaal 105 meter ashoogte en een rotordiameter van maximaal 95 m. Dit zijn maxima die samenhangen met de klasse windturbines van 3,5 MW; de uiteindelijke maatvoering kan lager uitvallen, doch zal niet minder zijn dan de ondergrenzen die in het MER worden genoemd, dat wil zeggen dan de maten die bij turbines van 2 MW behoren (ashoogte 80 meter en rotordiameter 72 meter). De opstelling van de windturbines is lijnvormig op de Schermdijk en een meer gridvormige opstelling op de pier van Oterdum. Het ruimtebeslag per turbine is maximaal 250 m².

Hierbij zijn ondergeschikte werkzaamheden aan het dijklichaam, ten behoeve van funderingswerkzaamheden, niet uit te sluiten. Dergelijk werkzaamheden zullen uiteraard in overleg met de beheerder geschieden.

Voor de ontsluiting van het windpark, tijdens de realisatie en voor het onderhoud van de windturbines kan gebruik worden gemaakt van de bestaande infrastructuur.

Zowel op de Schermdijk als op de Pier van Oterdum is geen waterloopstelsel aanwezig. Verlegging van het plaatselijke waterlopenstelsel is bij de locatie dan ook niet aan de orde.

Van groot belang is voorts dat de dichtstbijzijnde woningen op circa 900 meter afstand van het windpark verwijderd zijn.

Figuur 3 Situering windturbines en begrenzingen van de vigerende bestemmingsplannen.

2. 3. Het belang van het project

Het project heeft een groot maatschappelijk belang. De belangstelling voor duurzame energie is groot. Het huidige nationale aanbod moet worden verruimd, dit kan in Nederland niet zonder windenergie. De Bestuursovereenkomst Landelijke Ontwikkeling Windenergie (BLOW 2001) geeft vorm aan een landsbrede aanpak hiervoor. Het doel is om eind 2010 tenminste 1.500 MW windvermogen in Nederland te hebben staan.

De provincie Groningen heeft zich tot taak gesteld minimaal 165 MW aan windenergie binnen de provincie op te stellen. In het Provinciaal Omgevingsplan heeft de provincie aangegeven dat zij het opwekken van windenergie als een industriële activiteit ziet die thuis hoort op of grenzend aan een industrieterrein. De provincie kijkt daarbij naar de bouw, schaalvergroting of uitbreiding van (de bestaande) windparken in Delfzijl en Eemshaven. Daarnaast ziet de provincie Groningen mogelijkheden, naast de uitbreiding van de windparken in Delfzijl en Eemshaven, voor grootschalige parken op of in aansluiting op enkele andere industrieterreinen in de provincie.

Met het voornemen van Millenergy en De Wolff Nederland wordt invulling gegeven aan de taakstelling voor de provincie Groningen. Ook wordt door de elektriciteitsproductie van 85 miljoen kWh per jaar door middel van windenergie de uitstoot van CO₂, en zuurequivalent gereduceerd. Het voornemen past daarnaast volledig in de beleidslijn voor maximale benutting van de aangewezen locaties voor windparken in de provincie Groningen.

2. 4. Toetsing aan de vigerende bestemmingsplannen

In figuur 3 zijn de grenzen van de vigerende bestemmingsplannen aangegeven.

Partieel uitbreidingsplan in hoofdzaak voor de gemeente Delfzijl

Een deel van de Schermdijk is gelegen binnen het partieel uitbreidingsplan in hoofdzaak (1953) voor de gemeente Delfzijl, alwaar het de bestemming "haven- en sluiswerken" heeft, alsmede voor gebouwen ten dienste van de industrie.

Partieel uitbreidingsplan in hoofdzaak voor de gronden ten oosten van Farmsum

De Pier van Oterdum is voor een gedeelte gelegen in het partieel uitbreidingsplan in hoofdzaak voor de gronden ten oosten van Farmsum (1966), alwaar het de bestemmingen "haven - kanaal- en sluiswerken categorie A en B" heeft en "industrieterrein categorie A".

Beide bestemmingsplannen laten het oprichten van windturbines in de gewenste vorm niet toe. Daarom is vrijstelling van de geldende regelingen benodigd.

Een deel van het windpark is gesitueerd op gronden waarvoor geen bestemmingsplan geldt. Voor dit gedeelte is een ontheffing krachtens de bouwverordening benodigd.

3. TOETS AAN BELEIDS- EN RUIMTELIJKE ASPECTEN

3. 1. Rijksbeleid

Nota Ruimte

In aansluiting op het BLOW 2001 (zie hieronder) staat in de Nota Ruimte vermeld dat de realisering van 1500 MW windvermogen geschiedt om dwingende redenen van groot openbaar belang. Daarnaast wordt vermeld dat de provincies de plaatsingsstrategie van grootschalig en kleinschalige bundeling van windturbines kiezen. De provincies dienen aan te geven welke gebieden zij van landschappelijk en/of cultuurhistorische waarde beschouwen. De mogelijk effecten daarvoor dienen door de decentrale overheden expliciet worden betrokken bij de plaatsing van windturbines. Het rijk verwacht dat de verantwoordelijke overheden in elk geval uitgaan van deze uitgangspunten wanneer men plaatsingsmogelijkheden zoekt voor windturbines.

In de Nota Ruimte wordt, naast bovenstaande uitgangspunten nog vermeld dat de windturbines zo dicht mogelijk langs de dijken geplaatst te worden, voor zover dit op basis van technische en ecologische criteria mogelijk is. Van belang is voorts dat het Structuurschema Groene Ruimte (waarin de Ecologische Hoofdstructuur is beschreven, zie hieronder) integraal deel uitmaakt van de Nota Ruimte.

Planologische kernbeslissing Derde Nota Waddenzee

De Derde Nota Waddenzee komt in de plaats van de bestaande Nota Waddenzee uit 1993. Op 31 oktober 2006 heeft de Tweede Kamer ingestemd met de pkb, nadat het kabinet een zestal door de Tweede Kamer aangenomen moties had verwerkt. Op 19 december 2006 heeft ook de Eerste Kamer ingestemd met deze pkb. De pkb Derde Nota Waddenzee ligt vanaf 21 februari 2007 tot 4 april 2007 op meerdere plaatsen ter visie. De dag na de tervisielegging treedt de pkb in werking.

Voor het project is van belang dat het buiten de begrenzing van het pkb-gebied ligt. Daardoor is het oprichten van windturbines in principe mogelijk, waarbij bovendien van belang is dat windturbines niet behoeven te voldoen aan het hoogtecriterium dat is geformuleerd voor bebouwing aan de rand van het pkb-gebied. Uiteraard zal moeten worden voldaan aan randvoorwaarden voortvloeiend uit ander (deels Europees) beleid (zie hieronder).

Bestuursovereenkomst Landelijk Ontwikkeling Windenergie (BLOW 2001)

In 2001 hebben het Rijk, Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een nieuw convenant gesloten met betrekking tot windenergie. De partijen streven ernaar dat er in het kader van de doelstelling voor duurzame energie op 31 december 2010 tenminste 1500 MW aan windvermogen op provinciaal ingedeeld territorium, inclusief provinciaal ingedeelde wateren, zal zijn opgesteld.

Van de provincies wordt verwacht dat zij borg staan voor de noodzakelijke planologische regelingen en zich actief zullen inzetten voor de realisatie van het gewenste windvermogen.

Voor de verdeling van de landelijke taakstelling van 1500 MW over de provincies is gekeken naar het reeds opgestelde vermogen, ambtelijke inschatting omtrent de reële plaatsingsmogelijkheden per provincie en een door een adviesbureau ontwikkelde, meer objectieve verdeelmethode op basis van geografische kenmerken van de verschillende provincies. De provincie Groningen heeft binnen haar eigen territorium een taakstelling tot realisatie van een windenergie-vermogen tot een omvang van tenminste 165 MW.

Bij het vaststellen van de taakstelling voor de provincie Groningen is rekening gehouden met de taakstellingen uit het Provinciaal Omgevingsplan, zoals deze recent nog zijn bevestigd in het POP II (zie hieronder). Daarin wordt geheel ingezet op grote windparken, met name bij Eemshaven en Delfzijl. Daarmee zou de gehele taakstelling voor 2010 in beginsel realiseerbaar zijn.

3. 2. Provinciaal beleid

Provinciaal Omgevingsplan

In het op 5 juli 2006 vastgestelde Provinciaal Omgevingsplan II (POP II), een herziening en aanpassing op onderdelen van het POP (zie hieronder), wordt de in het POP ingezette lijn voortgezet. Daarbij wordt onder andere ingezet op schaalvergroting van de beschreven regionale windparken in Delfzijl, Eemshaven en Lauwersoog. Principieel is er voor wat betreft het project dus niets veranderd ten opzichte van het oorspronkelijke POP.

Binnen deze regionale windparken is de ashoogte van windturbines niet aan een maximum hoogte gebonden. Uiteraard wordt vereist dat rekening wordt gehouden met diverse belangen. De principiële conclusie is dat het oprichten van een windpark op de Schermdijk en de Pier van Oterdum past binnen het ruimtelijk beleid van de provincie Groningen.

Voor de volledigheid wordt hier nog een beschrijving gegeven van het desbetreffende beleid in het onderliggende POP (december 2000). Hieruit blijkt dat de provincie actief tegemoet wil komen aan de behoefte aan windenergie, zolang dat niet ten koste gaat van de kwaliteit van natuur en landschap. De provincie ziet opwekking van windenergie als een industriële activiteit die thuis hoort op of grenzend aan een industrieterrein. De provincie kijkt daarbij naar de bouw, schaalvergroting of uitbreiding van (de bestaande) windparken in Delfzijl en Eemshaven. Daarnaast zijn er, volgens de provincie, mogelijkheden voor grootschalige parken op of in aansluiting op enkele andere industrieterreinen in de provincie. Onder grootschalige parken worden parken verstaan met een minimale opwekkingscapaciteit van 10 MW of tenminste 10 windturbines. Tevens geeft de provincie aan dat binnen bestaande en toekomstige windparken de ashoogte van windturbines niet aan een maximum is gebonden. In het POP heeft de provincie aangegeven welke gebieden behoren tot bestaande en toekomstige windmolenparken.

Interprovinciaal Beleidsplan Waddenzeegebied

De provincies Groningen, Friesland en Noord-Holland hebben het Interprovinciaal Beleidsplan Waddenzeegebied (IBW) opgesteld. Er wordt gewerkt aan een herziene versie: IBW2. Het IBW is een integrale gebiedsgerichte uitwerking van andere (beleids)plannen, specifiek voor het Waddenzeegebied. De inhoud van het IBW2 is op dit moment nog niet bekend, anders dan dat het zal aansluiten bij het op dit moment vigerende beleid.

Het IBW bevat voor het onderdeel Natuur en Landschap geen eigen, nieuw beleid. Het is een bundeling van vigerend beleid, toegepast op het Waddenzeegebied. Dat betekent in dit geval dat de bepalingen uit het IBW opgevat dienen te worden als overeenkomend met de bepalingen uit met name de Natuurbeschermingswet en de vereisten van de pkb Waddenzee.

3. 3. Gemeentelijk beleid

Op het punt van het voorliggende project, c.q. windenergie, is nog geen vastgesteld gemeentelijk beleid geformuleerd. Wel is de gemeente daarmee bezig, zoals blijkt uit de concept-beleidsnota "Hoe waait de wind?" Daaruit blijkt dat het college van Burgemeester en Wethouders in principe medewerking wil verlenen aan windenergieprojecten. In deze nota worden de meest uiteenlopende aspecten belicht die van belang zijn voor de besluitvorming. Daarbij gaat het onder meer om diverse milieuaspecten als veiligheid en geluid, maar ook aspecten als energieopbrengsten, beleevingswaarde, planschade en financiële opbrengsten voor de gemeente. In de nota wordt geconcludeerd dat er voldoende aanleiding is op dit moment om de bereidheid uit te spreken om in principe mee te werken aan de voorgenomen plannen.

De nota is onderwerp geweest van inspraak. De gemeenteraad heeft met het oog op een standpuntbepaling een openbare hoorzitting gehouden, waarvoor een vijftal organisaties - voor- en tegenstanders - werden uitgenodigd. Definitieve besluitvorming moet nog plaatsvinden; naar verwachting zal dit gebeuren in de raadsvergadering van maart 2007.

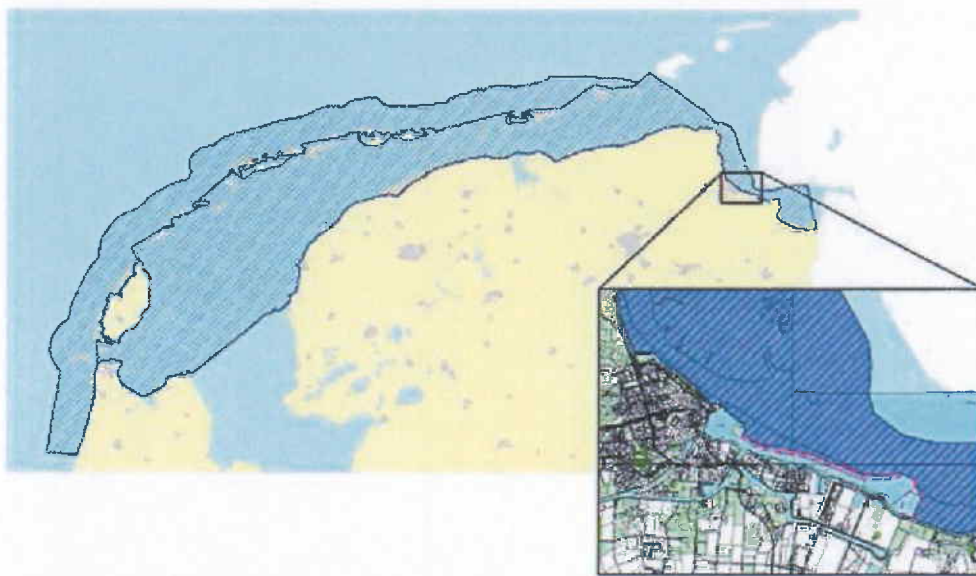
3. 4. Gebieds- en soortenbescherming

Op het waddengebied en de omgeving daarvan zijn verschillende wetten en richtlijnen van toepassing, die qua doelstelling, inhoud en juridische status van elkaar verschillen. De volgende wetten en richtlijnen zijn van toepassing: de Natuurbeschermingswet en de Vogel- en Habitatrichtlijn (inmiddels niet meer rechtstreeks werkend door de inwerkingtreding van de Herziene Natuurbeschermingswet 1998 per 1 oktober 2005). Deze wetten en richtlijnen hebben alle tot doel de Waddenzee met de daarin aanwezige natuurwaarden en landschappelijke waarden te beschermen.

Het projectgebied ligt niet in de Speciale Beschermingszones die voortvloeien uit de begrenzing van de genoemde richtlijngebieden, zoals blijkt uit de onderstaande twee figuren.

In een dergelijk geval dient nog wel te worden beoordeeld of het project significante negatieve effecten heeft op het aangrenzende beschermde gebied.

Blijkens de in de MER verwerkte onderliggende onderzoeken ter verkrijging van de vergunning krachtens de Natuurbeschermingswet en de ontheffing krachtens de Flora- en faunawet is dit niet het geval (de rapportage over de gebiedsbescherming is tevens de Passende Beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet). De effecten die als gevolg van het Windpark Delfzijl Noord op zullen optreden voor de vogels waarvoor de Waddenzee is aangewezen als Vogelrichtlijngebied en de soorten en habitats waarvoor de Waddenzee is aangewezen als Habitatrichtlijngebied zijn van zodanige aard dat ze niet als significant zijn aan te merken. Ook in samenhang met andere projecten zullen de effecten niet significant zijn.

Figuur 4. Het Vogelrichtlijngebied Waddenzee (Bron: Expertisecentrum LNV)

Figuur 5. Het Habitatrichtlijngebied Waddenzee (Bron: Expertisecentrum LNV)

In het kader van de voorbereiding van het genoemde MER is verder uitvoerig onderzocht hoe het project zich verhoudt tot de vereisten van de *Flora- en faunawet*. Hier wordt volstaan met een samenvatting van de resultaten van dit onderzoek.

Voor de meeste soortgroepen kunnen effecten tijdens de exploitatie van het windpark vrijwel zeker worden uitgesloten.

Er zijn geen beschermde soorten in het projectgebied aangetroffen. De risicogroepen tijdens de exploitatie zijn vleermuizen en vogels. Per jaar zal het windpark leiden tot:

- Enkele tientallen dode pleisterende vogels in het broedseizoen;
- Enkele dode broedvogels;
- Een langere vliegroute, omdat het windpark ontweken wordt;
- Een maximum van enkele honderden slachtoffers onder de ('s nachts vliegende) vogels tijdens de najaarstrek, door aanvaring met een windturbine bij slecht weer;
- Een enkele aanvaring van een laatvlieger (dit is een vleermuissoort) met een windturbine.

Vooraf doordat de turbines bij nacht afsteken tegen de door de industrie van Delfzijl en industrie aan de Duitse zijde van de Eems verlichte hemel, is het aantal te verwachten slachtoffers relatief laag. Het alternatief met de grootste turbines veroorzaakt het grootste aantal slachtoffers. Wanneer het aantal slachtoffers wordt gerelateerd aan het aantal te installeren Megawatts geïnstalleerd vermogen scoren de alternatieven vergelijkbaar.

Voor de ontheffing op basis van de Flora- en Faunawet en de benodigde vergunning krachtens de Natuurbescherming zijn de hierboven aangehaalde onderzoeksrapporten, die zijn vervaardigd voor de te doorlopen procedures en zijn bijgevoegd in het MER, voorgelegd aan en besproken met het bevoegde gezag. Op- en aanmerking en van het bevoegd gezag op elementen als structuur en inhoud van de rapporten zijn in overleg met het bevoegd gezag verwerkt. De conclusie uit dit overleg is zodanig dat er geen belemmeringen aanwezig worden geacht voor het verlenen van een ontheffing c.q. vergunning. Dit betekent dat de beoordeling van deze onderzochte belangrijke omgevingsparameters er niet toe leidt dat op grond hiervan het project onaanvaardbaar moet worden geacht. De provincie Groningen kan er in het kader van de toepassing van een procedure ex artikel 19 lid 2 van de WRO dan ook in alle redelijkheid van uit gaan dat de ontheffing en vergunning verleend zullen worden.

Ook is in het genoemde MER ten overvloede getoetst aan de hand van aan het Structuurschema Groene Ruimte (integraal onderdeel van de Nota Ruimte) te ontleen criteria, met name ten aanzien van de vraag of het project een groot maatschappelijk belang dient en of er geen alternatieven zijn. Het project dient een groot maatschappelijk belang: het op duurzame wijze opwekken van energie en er zijn, als gevolg van de beschreven beleidskaders van de provincie Groningen, geen andere oplossingen.

De conclusie is dat het project uit het oogpunt van gebiedsbescherming en soortenbescherming aanvaardbaar is.

3. 5. Lichthinder

Voor eventuele lichthinder zijn drie afzonderlijke effecten te onderscheiden. Hinder door verlichting, reflectie en slagschaduw.

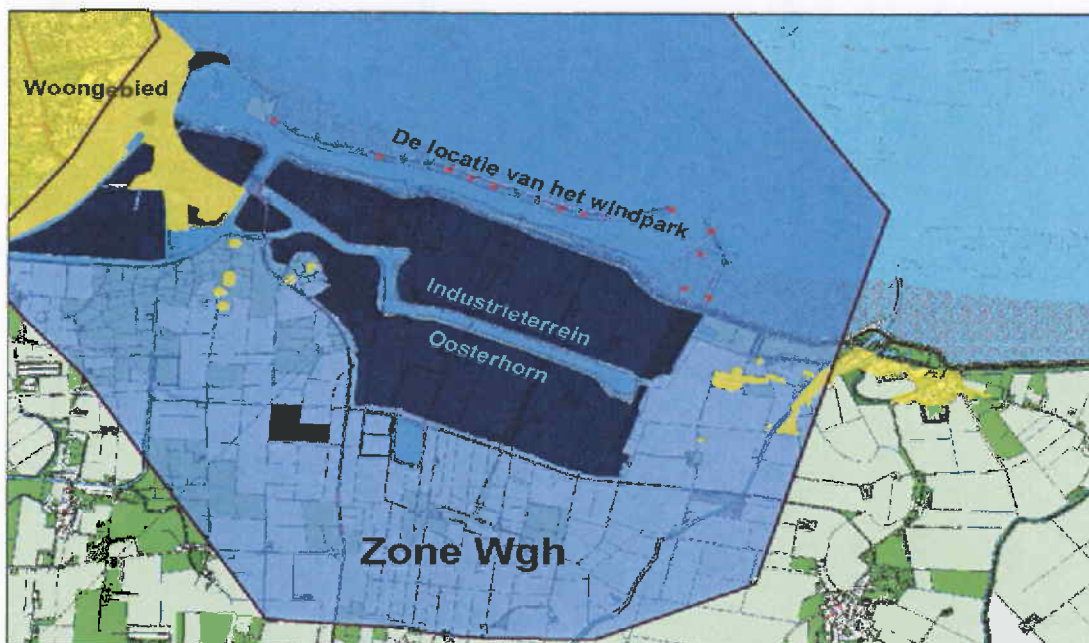
Bij deze effecten speelt de afstand van de windturbines tot de woningen in de omgeving een belangrijke rol. Uit het genoemde MER blijkt dat er op het punt van verlichting geen significante effecten van het project zijn te verwachten. Ook blijkt dat de reflectie geen significant negatief effect met zich meebrengt, gelet op de matte coatings op de rotorbladen. Verder blijkt dat, gelet op de grote afstand tot een beperkt aantal woningen (minimaal 900 meter), en de daarmee samenhangende beperkte intensiteit van de optredende slagschaduw, er hier geen hinderlijke effecten optreden.

3. 6. Geluid

Het Windpark Delfzijl Noord wordt gesitueerd op of aan de voet van de Schermdijk en op de Pier van Oterdum ten noorden van het conform de Wet geluidhinder (Wgh) gezoneerde industrieterrein Oosterhorn. Onderzocht is in hoeverre voldaan kan worden aan de vereisten van de Wet milieubeheer². Onderstaande figuur 6 geeft de locatie van het industrieterrein ten zuiden van de windturbine locatie, en de vastgestelde geluidzone rondom dit terrein. Op de buitenste zonegrens mag het nachtelijke equivalente geluidsniveau (L_{nacht}) vanwege de op het industrieterrein gesitueerde bedrijven niet meer bedragen dan 40 dB(A).

Uit het onderzoek is duidelijk gebleken dat het milieueffect, voor wat betreft het door de alternatieven opgewekte geluid, zelfs in het geheel niet aanwezig. Het niet hoorbaar zijn van het windpark ten opzichte van het omgevingsgeluid, met name afkomstig van het gezoneerde industrieterrein Oosterhorn, is hiervan de oorzaak.

² Windpark Delfzijl-Noord 2007, MER onderdeel geluid, 1 februari 2007, Lichtveld, Buis en Partners

Figuur 6 Het industrieterrein Oosterhorn ten zuiden van het geplande windpark en de geluidszone Wet geluidhinder

3. 7. Externe veiligheid

In het genoemde MER is uitvoerig nagegaan hoe het project zich verhoudt tot het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de bijbehorende regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi). Tevens is getoetst aan het Handboek Risicozonering Windturbines (januari 2005) en de Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over rijkswaterstaatswerken, juli 2002, van het ministerie van Verkeer en Waterstaat.

Na een uitvoerige studie van alle relevante factoren is het volgende gebleken. Een belangrijk element in de risicobeoordeling is de kans dat een turbineblad afbreekt en de gevolgen daarvan.

Voor alle varianten en alternatieven geldt dat effecten van het turbinepark in relatie tot directe risico's voor kwetsbare objecten, voor passanten (incl. zeeschepen) en indirecte risico's voor kwetsbare objecten en vervoer van gevaarlijke stoffen verwaarloosbaar klein zijn. De conclusie is dan ook dat het project voldoet aan de daaraan te stellen eisen uit het oogpunt van risicobeheersing.

De genoemde veiligheidsaspecten, waaronder externe veiligheid, scheepvaart, chlooropslag en waterstofopslag zijn besproken en behandeld met de veiligheidsfunctionarissen van de bedrijven enerzijds (Bijvoorbeeld SBE en AKZO) en externe veiligheidsexperts van ECN, DHV en NRG anderzijds. Het eindresultaat is dat alle betrokken partijen instemmen met de gehanteerde veiligheidsnormen in relatie tot de windturbineopstelling voor het windpark, de toepassing daarvan en de uitkomsten van de diverse risicobenaderingen. Deze uitkomsten worden alleen maar gunstiger bij de voorgenomen plaatsing van de windmolens aan de noordzijde van de Scherm-dijk, daar hierdoor de toch al goede veiligheidsresultaten verder geoptimaliseerd worden.

3. 8. Radar

Het project kan effecten hebben op de radarinstallaties van de haven van Delfzijl.

Uit in het genoemde MER aangehaald onderzoek blijkt dat het plaatsen van 10 windturbines op de Schermdijk een verstorend effect heeft op de werking van de radarposten. De signalen worden beïnvloed en er treedt schaduwwerking op waardoor de posten elkaar niet langer overlappen, maar elkaar nodig hebben om het gehele gebied te beslaan. De alternatieven, zoals in het genoemde MER beschreven, gaan uit van de plaatsing van ten minste 15 tot 24 windturbines. Voordat met de uitvoering van het windpark zal worden begonnen zal in overleg met de beheerder c.q. eigenaar van de radarposten gezocht worden naar een (technische) oplossing. Een dergelijke oplossing is mogelijk, zo is gebleken. Deze is afhankelijk van het beeld dat zich zal gaan ontwikkelen als gevolg van het bouwen van de windmolens. Daarop kan thans nog niet worden vooruitgelopen. Hierover zijn bindende afspraken gemaakt tussen de initiatiefnemer en de beheerder van de Radarinstallaties (i.c. Groningen Seaports). Kort samengevat komt het neer op het volgende:

- Het bouwen van windturbines in het havengebied van Delfzijl mag geen belemmering vormen voor de radardekking; dit in verband met de veiligheid van de scheepvaart ;
- Uitgangspunt: tijdens de bouw en de exploitatie van de windmolens dient de goede werking van het radarsysteem gewaarborgd te zijn;
- Partijen zullen met in achtneming van geldende regelgeving in nader overleg de minst belastende maatregelen vaststellen om het uitgangspunt te waarborgen.

Een en ander is voldoende om de uitvoerbaarheid van het project uit dit oogpunt gewaarborgd te achten.

3. 9. Ondergrondse leidingen

De aanwezige ondergrondse leidingen zijn geïnventariseerd, zie ook hoofdstuk 8.2.3. van het genoemde MER. Hierbij is gebleken dat zich geen leidingen in het gebied voordoen die veiligheidsrisico's met zich meebrengen. Bij het plaatsen van de windturbines zal met de overige ondergrondse infrastructuur rekening worden gehouden, zoals dat altijd gebruikelijk is bij de uitvoering van projecten. De ondergrondse leidingen vormen dan ook geen belemmering voor de aanleg van het windpark.

3. 10. Straalpaden

Straalverbindingen worden gebruikt voor het doorgeven van veelal gedigitaliseerde telefoon-, radio- en televisiesignalen. Deze signalen planten zich vrijwel rechtlijnig voort van de zender naar de ontvanger. Voorwaarde is dat de zender en de ontvanger elkaar kunnen 'zien'. Hoge obstakels, zoals gebouwen en windturbines, mogen niet in deze zogenaamde straalpaden worden geplaatst.

Uit navraag bij KPN, TenneT, Netbeheerder HS ESSENT Infra en het landelijk centrum in Utrecht (defensie) blijkt dat nabij het windturbinepark zich geen straalpaden bevinden.

3. 11. Watertoets

Het doel van een watertoets is om waterhuishoudkundige aspecten vroegtijdig in de ruimtelijke planvorming te betrekken. Waterhuishoudkundige aspecten betreffen onder andere veiligheid, wateroverlast, waterkwaliteit, volksgezondheid, bodemdaling en betreffen alle wateren in Nederland. Met ingang van 1 november 2003 is de watertoets wettelijk verankerd in het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro).

De watertoets is een procesinstrument waarmee alle belangen ten aanzien van waterhuishoudkundige aspecten kunnen worden afgewogen. De betrokken waterbeheerder is het waterschap Hunze en Aa's en heeft een belangrijke adviserende rol.

Over het voorgenomen project is vroegtijdig overleg gevoerd met het waterschap Hunze en Aa's. Op 13-06-2006 heeft overleg plaatsgevonden tussen het waterschap en initiatiefnemer. Uit deze bespreking kwam naar voren dat het waterschap geen problemen heeft met het plaatsen van windturbines in het plangebied van Delfzijl Noord (Schermdijk en Pier van Oterdum). De Schermdijk dient in stand te blijven. De plaatsing van windturbines heeft geen relevante invloed op de wateraspecten.

Geconcludeerd kan worden dat het project geen nadelige effecten heeft op de waterhuishoudkundige situatie ter plaatse.

3. 12. Landschap

Visueel-landschappelijke aspecten

De overgang tussen land en water is een belangrijk gegeven voor de samenhang van het landschap in Noord Groningen. De zeedijken accentueren als een lang lint deze overgang en zijn als gevolg van de grote openheid van het landschap goed zichtbaar, zowel vanaf land als vanaf het water. Ter hoogte van Delfzijl is dit lint echter onderbroken door bebouwing en industrie, een gegeven dat door de voorziene verdergaande ontwikkeling van het industrieterrein "Oosterhorn" nog verder versterkt zal worden. Hierdoor is een bebouwingsbeeld ontstaan met een specifieke industriële uitstraling, welk beeld door het plaatsen van windturbines nog sterker worden zal worden geaccentueerd. Dit zal de structuur van de kustlijn in het landschap versterken.

Verder is beoordeeld wat het effect is van het Windpark Delfzijl Noord op de landschappelijke schoonheid en het weidse karakter van de Waddenzee. Deze worden slechts beperkt aangetast door het oprichten van het windpark. De aantasting is als beperkt te kwalificeren doordat wordt aangesloten bij de bestaande (deels hoge) industriële bebouwing, die het huidige landschapsbeeld ter plaatse dominant beïnvloedt.

De mate waarin dat gebeurt is afhankelijk van de onderlinge afstand tussen de windturbines en in mindere mate van de hoogte daarvan. Bij meer windturbines op de Schermdijk en een kleinere onderlinge afstand is het effect groter, terwijl de clustering op de Pier van Oterdum het effect verzwakt.

Voor het overige zijn geen grensoverschrijdende effecten van betekenis te verwachten.

4. INSPRAAK EN OVERLEG

PM

5. UITVOERBAARHEID

5. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Voor de realisering van het project zal gebruik worden gemaakt van de geëigende procedures op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening en de Algemene wet bestuursrecht. Dit is voldoende waarborg voor het noodzakelijke inzicht in de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het project.

5. 2. Economische uitvoerbaarheid

De realisatie van het Windpark Delfzijl Noord zal worden gefinancierd door Millenergy en WNW, de initiatiefnemers. De gemeente Delfzijl zal niet bijdragen aan de financiering van het windpark.

Als andere financieringsbron is in het verleden uitgegaan van subsidieverlening in het kader van de MEP-subsidie. De MEP was een subsidiestelsel waarmee beoogd wordt de milieukwaliteit van de Nederlandse elektriciteitsproductie te verbeteren. MEP staat voor Milieukwaliteit Elektriciteitsproductie. Het windpark Delfzijl Noord had in aanmerking kunnen komen voor deze subsidie, ware het niet dat de regeling is beëindigd voordat de initiatiefnemers subsidie hebben kunnen aanvragen.

Het is met het oog op de voornemens van het komende kabinet Balkenende 4 niet uitgesloten dat een nieuwe vergelijkbare regeling in het leven wordt geroepen. De inhoud van een dergelijke regeling is onderdeel van politieke besluitvorming.

Desondanks hebben de initiatiefnemers zodanig vertrouwen in een rendabele exploitatie van het windpark dat de daarvoor benodigde investering aanvaardbaar wordt geacht. Dit is voldoende waarborg voor de economische uitvoerbaarheid van het project.

6. CONCLUSIE

Uit het voorgaande blijkt, na toetsing aan alle ruimtelijk relevante aspecten, in voldoende mate dat het project ruimtelijk goed inpasbaar en uitvoerbaar is.

===